

Tijdelijk Voorbereidingsbesluit De Middelaar

De gemeenteraad heeft op 7 april 2026 in beslotenheid een voorbereidingsbesluit genomen op grond van artikel 4.14 van de Omgevingswet. Het besluit heeft betrekking op gronden aan de Middelaarseweg in Hoevelaken ten behoeve van de realisatie van een kleinschalige opvanglocatie voor asielzoekers in combinatie met starterswoningen. Tijdens de vergadering is verzocht om een tijdelijk op te stellen waarin de voorbereidingsstappen van het college inzichtelijk worden gemaakt. Ook is verzocht om het juridisch onderzoek dat ten grondslag ligt aan de keuze voor het instrument voorbereidingsbesluit.

Context

De locatie aan de Middelaarseweg is door de gemeenteraad aangewezen als geschikte locatie voor kleinschalige opvang van asielzoekers, gecombineerd met tijdelijke starterswoningen. Deze keuze volgt uit het vastgestelde Plan van Aanpak Opvang Asielzoekers en een locatieonderzoek waarin is ingezet op spreiding, kleinschaligheid en combinatie met woningbouw voor jongeren en starters. De ontwikkeling past niet binnen het geldende omgevingsplan, waardoor een procedure voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit noodzakelijk is. In dat kader zijn milieu- en omgevingsonderzoeken uitgevoerd door bureau BügelHajema.

29 oktober 2025	Ambtelijk overleg met bureau BügelHajema over de voortgang van de onderzoeken in het kader van de bopa procedures asielopvang. In dit overleg wijst BügelHajema op de toenemende betekenis van spuitzonering en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de actuele rechtspraak bij de beoordeling van gevoelige functies nabij agrarische gronden. Dit geldt voor zover de locatie in Nijkerkerveen als de locatie in Hoevelaken. Afsproken wordt dat de gemeente dit aspect eerst intern nader gaat verkennen.
11 november 2025	Uitzetten adviesaanvraag onder groot aantal vakspecialisten over eerste concept aanvraag omgevingsvergunning De Middelaar.
19 november 2025	Verzending van de raadsinformatiebrief met kenmerk 2018730 / 2018740. In deze brief informeert het college de raad over de hoofdlijnen van de plannen voor De Middelaar en De Veenzoom, de uitgevoerde onderzoeken en de uitkomsten daarvan. Daarbij wordt aangegeven dat op basis van de onderzoeken sprake kan zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan de locaties. De raad wordt gewezen op de mogelijkheid gebruik te maken van het adviesrecht bij de voorgenomen BOPA. Tevens wordt aangekondigd dat de raad na indiening van de definitieve aanvragen opnieuw om advies zal worden gevraagd.
3 december 2025	Het verstrijken van de termijn voor het uitoefenen van het adviesrecht. De raad maakt geen gebruik van het adviesrecht.
16 december 2025	In de nadere interne beoordeling van de juridische betekenis van spuitzonering en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in relatie tot de BOPA-procedure is gekeken naar de geldende wettelijke kaders, recente rechtspraak en de wijze waarop gemeenten en rechters omgaan met afstanden tussen agrarisch gebruik en gevoelige functies. Geconstateerd is dat er geen landelijke norm is vastgelegd, maar dat in de rechtspraak veelal een afstand van circa 50 meter wordt gehanteerd. Ook wordt vastgesteld dat de gemeente hierover nog geen eigen beleidskader heeft en dat maatregelen zoals landschappelijke afscherming niet zonder meer juridisch voldoende zijn om risico's te

	ondervangen. Op basis hiervan ontstaat de noodzaak om de juridische handelingsopties verder te laten toetsen.
18 december 2025	Afronding intern memo Planologie, opgesteld naar aanleiding van de interne beoordeling, waarin de mogelijke juridische en planologische handelingsperspectieven zijn uitgewerkt.
18 december 2025	Indiening adviesaanvraag bij Advocatenkantoor Hekkelman over de juridische houdbaarheid van de beoogde vergunningverlening en mogelijke oplossingsrichtingen, naar aanleiding van het interne memo Planologie.
5 januari 2026	Intern overleg over de uitwerking van mogelijke scenario's in afwachting van het juridisch advies.
12 januari 2026	Ontvangst juridisch advies Hekkelman Advocaten. In het advies wordt geconcludeerd dat verlening van een BOPA niet mogelijk is zolang het omgevingsplan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tot aan de perceelsgrens toestaat. Een spuitvrije zone van 50 meter wordt noodzakelijk geacht. Geadviseerd wordt een voorbereidingsbesluit te nemen om het bestaande gebruik tijdelijk te bevriezen en dit vervolgens via een omgevingsplanwijziging planologisch vast te leggen.
14 januari 2026	Intern overleg over de betekenis van het juridisch advies en de daarin genoemde oplossingsrichting.
14-20 januari 2026	Nadere uitwerking van scenario's en voorbereiding van de informatievoorziening voor het college.
20 januari 2026	Presentatie in het college van de stand van zaken en de mogelijke scenario's. Het college geeft aan dat een voorbereidingsbesluit op dat moment de juridisch meest veilige optie lijkt om het vergunningstraject zorgvuldig te kunnen voortzetten. Tegelijkertijd wordt benadrukt dat moet worden onderzocht of per locatie maatwerk mogelijk is en juridisch stand kan houden. Het college constateert dat besluitvorming in de reguliere raadsvergadering van februari, gezien de complexiteit van het dossier, onvoldoende ruimte biedt voor de vereiste zorgvuldigheid. Daarbij wordt betrokken dat, als inzet van een voorbereidingsbesluit nodig blijkt, besluitvorming vóór de start van het zaai- en plantseizoen van belang is om juridische risico's te voorkomen. Ook wordt meegewogen dat de eerstvolgende reguliere raadsvergadering waarin inhoudelijk kan worden besloten, vanwege de verkiezingen, pas eind april plaatsvindt. Indien nodig zal het college de raad verzoeken een extra (besloten) raadsvergadering te beleggen.
Januari – maart 2026	In deze periode zijn voor beide locaties maatwerkopties nader onderzocht als alternatief voor een voorbereidingsbesluit. Daarbij is gekeken naar mogelijkheden om de risico's rondom spuitzonering via feitelijke of privaatrechtelijke maatregelen te beperken. Voor de locatie Middelaarseweg in Hoevelaken is in de loop van februari op basis van nadere juridische en planologische beoordeling geconcludeerd dat een maatwerkoplossing niet haalbaar en juridisch onvoldoende robuust is. Voor de locatie in Nijkerkerveen is de verkenning voortgezet en nader uitgewerkt.
9 februari 2026	Interne vaststelling van de planning voor het voorbereidingsbesluit.

2 maart 2026	Overleg met adviesbureau Kuipercompagnons over technische publicatie van regels in Omgevingsplan Gemeente Nijkerk.
4 maart 2026	Voorlegging eerste concept van het voorbereidingsbesluit en bijbehorende stukken aan Hekkelman Advocaten.
8 maart 2026	Vorbereiden eerste demo voor publicatie van voorbereidingsregels in de nieuwe software voor het gemeentelijk Omgevingsplan.
16 maart 2026	Bespreking van de stukken in het portefeuillehoudersoverleg.
16 maart 2026	Aanvraag van een externe risicoanalyse spuitzonering Middelaarseweg bij bureau Thorbecke.
24 maart 2026	Bespreking en vaststelling van de stukken in het college, op basis van de interne risicoanalyse. Daarbij wordt aangegeven dat voor de locatie in Nijkerkerveen nog wordt gewerkt aan een maatwerkoplossing en dat, indien deze niet tijdig en juridisch houdbaar kan worden gerealiseerd, ook voor deze locatie een voorbereidingsbesluit nodig kan zijn.
24 maart 2026	Verzoek college aan de agendacommissie om besluitvorming in een besloten raadsvergadering.
25 maart 2026	Second opinion voorbereidingsregels + publicatie regels in gemeentelijk Omgevingsplan door Kuipercompagnons.
30 maart 2026	Voor de locatie in Nijkerkerveen worden concrete afspraken op hoofdlijnen bereikt, waarmee de benodigde afstand tot agrarisch gebruik feitelijk kan worden geborgd en een uitvoerbare maatwerkoplossing beschikbaar komt.
2 april 2026	Ontvangst externe risicoanalyse spuitzonering Middelaarseweg Hoevelaken.
7 april 2026	Bespreking en vaststelling van de definitieve stukken in het college, inclusief de externe risicoanalyse.
7 april 2026	De gemeenteraad neemt in beslotenheid het voorbereidingsbesluit.